Pietisten.

Ramnet Pietift tommer af ett Latinft ord, Pietas, gudattighet.

R:0 9.

nd

man

ă,

ga de

an

br.

a, ö= ol.

ett

te, us

är

et. fin

ene ber tur ine

)0= LN8

an

ro: mê an

om

fig or-

in:

m

ter.

and

be

to

ten

etta

ar:

for

oan

ditt

Ceptember 1863.

22 drg.

Epistelen till be Romare.

Cap. 8: 31, 32.

31. Smad milje mi nu faga hartill? Ar Gud for of, jo fan wara emot of?

Bar gor nu Apostelen ett fort, bogtibligt uppehall - ftadar tillbaks på de herrliga tröstegrunder, han nu hade framsfällt, och fragar: "hwad wilje wi nu faga härtill? Ar Sud for of, ho kan wara emot of?" Han hade nu wisat de orubbliga grunderna, hivarfore ingenting tan fada, utan allting mafte fammverta till bet bafta for bem fom hafiva Gud far. Utom allt hwad ban anda' fran borfan af Brefivet framftallt om Buds ewiga natce-befint till war fralening, att jajom innden, boden och fordomelfen fommit bfwer of "genom ens olydnad", wi och fulle fraljas "a nom ens lydnad", och utom hwad han omfider i detta Capital framftällt om de trognas faliga formoner, deras frihet fran all fordomelfe, And us inneboende och wert i beras hjertan, beras barnaftap och arferatt bos Gud, Andens hielp under beras froplighet o. f. w. få bar han flutligen i be tre narmaft foregaende verfarne belt fort fammanfattat alltfammans i den gyllene kedjan af Guds nadeshandlingar, neml. forft Dans ewiga "nppfat", bet nuß namnda fraleninge rabet, feban Dans ewiga forutfeende, och berpå grundade "beffarelfe" eller forntbestämmelfe, brarpa nodivandigt mafte folja att Ban och tallar, gor rattfärdiga och fift herrliga bem fom Ban forutfett och bestärt. Da Apostelen falunda iteg for fteg fort of upp till det öfwersta af denna himmelestega, da fer han fig omtring pa allt broad nagonfin tan betomra of och fragar, med affeende pa gu denna Gude nade rikedom: "Dwad wilje wi nu faga hartill? ar Gud för oß, ho kan wara emot oß?"

Swad wilje wi nu faga hartill? d. ä. hwilka flutsatser fola wi draga af allt detta? Hwilket bruk fola wi göra af alla bessa trösterika forhållanden? Och Apostelen uttalar genaft fin

flutsats af besamma, men gör betta verså i bet starka uttrycket af en fråga: Ar Gub för oß, ho kan wara emot oß? Apostes lens uttryck: "om Gud är för oß", betecknar således icke något twiswel, utan twärtom en flutsats: Emedan, eftersom Gud är för oß — hwilket nu i allt det föregående war bewisadt. Och Apostelen will med hela frägan säga: Då nu den store, allsmättige Guden är war wän och beslutat att göra oß saliga, så kan ingenting i hela werlden förhindra detta Guds nådesbeslut och "stilja oß ifrån Christi kärlek". Strida emot oß stola wäl många grustiga siender, men de stola ingenting kunna uträtta. Sådant

R

þi at

id

tetti

A Diff buff

野tri

de de

lit

(0.

50

OB

"C

mod "ti

ma

SI In

ma

od; Ut

mi

OB

Gi

rer

är

jvy att

att

bet

got

betyder uttrodet: "Do fan wara emot of?"

Detta är nu ganfta lätt att tanta och efterfaga, men ber-med är ide den ajuftade nuttan wunnen; nej bar bjelpa ide nagra flota tantar och ord; bar fordras ett bjupt och ftilla befinnande af benna outfägliga troft, att Gud ar for of, Gud ar war wan, och af be framftallba grunderna for benna troft; ja, bar forbras annu, att och a Gub fjelf gifwer of bertill fin nab. 2Bi wilja berfore aum nagot narmare betratta be bar fram: ftallda grunderna for wißheten berom, att Gud ar for of och werkligen will gora of faliga. Uti v. 28, ber Apostelen fabe ide blott fajom bar, att ingenting "kan wara emot of", utan od att for Gude wanner "allting mafte tjena till bet bafta" ber antybde han hett fort be bjupa grunderna for betta faliga forballande, ba ban talade om ett Gude "uppfat", och att be efter betta uppfat blifwit "tallabe". Om betta Gude uppfat funno wi, i synnerhet af Gph. 3: 11; 1: 4, och 2 Tim. 1: 9, dels att med "uppfatet" menas Buds allmanna nabesbeflut att fralja menniffan genom fin Gon, bele od att betta war ett ewigt upp: fåt, att Ban utwalde of i Christo "fore werlbens grundlaggning". Om wi nu for war modua fynd och owardighet hafwa fwart for att tro bet Gud ftulle wara "for of", wara of huld och nabig, bora wi betanta, att ba Ban i fitt eget emiga faleterab beflot att fralfa of genom fin Son, ja, att gora of till Bant broder och medarfwingar, få wiste San wal huru fortappade fundare wi ftulle wara; to bet war juft for mar fund, Ban be-Abt gifwa of fin Son och fralfa of blott genom honom; derfore tan ide un mar fond och owardighet afwanda Bonom fran betta fitt karlekbuppfat. Skulle Gud arnat nagonfin tillrakna dem ipnderna, hwilka tro på Bans Son, flulle Ban arnat nagonfin behandla bem efter lagen och for beras mitter warda bem onds dig, få hade Ban ju aldrig fattat betta uppfat att ginva of jin Son och igenom Houom göra of rättfärdiga och faliga. Ty, fåfom redan är anmäret, jag Ban ju redan förut burn den fallna menniftan ftulle wara. Epder du big fanna att Bud fer pa bina fonder och will for beras ftull fortafta big, få mafte bu betanta om Ban tan wilfa fortafta fitt eget ewiga rad och fin egen alftelige Son, hwilten ban fjelf gifwit till att wara war rattfarbighet och borgesman. Rej, fitt eget ewiga uppfat och fin

egen oß gifna borgesman stall San wist albrig ogilla eller förstasta. Octta war ben första grunden, hwarpa Apostelen flutar att Sud är för oß; sasom wi od se af de ord han genast tillägser: "Han, som ide haswer stonat sin egen Son, utan giswit donom ut för oß alla; huru stulle Han ide od giswa oß allting

med Sonom?"

Widare sabe Apostelen, att wi efter uppsätet äro kallade. Känner du nu din synd så, att du fruktar för Guds onåd, men bar ännu ditt enda hopp på Christus, så bewisar redan detta, att du också bliswit kallad till Hans nåderike; ty då Gud ännu ide hade kallat oß, woro wi helt döda i all war synd och frågade instet efter Christus. Wen har Gud kallat dig till sin nåd på den siden, då du ännu war en Guds föraktare och låg död och säker i alla dina synder, då följer su wisserligen, att Han icke will se på dina synder och för deras skull förkasta dig; ty hwarföre skulle han då någonsin haswa kallat dig till sin nåd, om Han welat framdeles sör dina synder sörkasta dig? En Han wiske su sörut hurudan du war. Skulle Han någonsin ärnat handla med dig ster dina synder, så hade Han någonsin ärnat handla med dig ster dina synder, så hade Han aldrig kallat dig till sitt nåderike. Bå detta sätt kan redan den erhållna kallelsen wara oß till det

troftligafte bewis for Guds ornbbliga nad och hulbhet.

Do om höjden af denna Gude nad tillagger Apostelen, att dem, fom Gud "förutfett" (fafom kallelfen lydiga, Joh. 6: 64), bem hafwer Ban "beffart att be fola mara Sans Cons belate lite", ja, dem hafwer San gjort båbe rättfärdiga och herrliga (v. 29, 30). Tänt bå huru högt Gud mafte älfta, huru huldt ban mafte förswara och bestodda sabana! Tant, nar Gud gjort of rattfärdiga — nar wi hafwa ide en menftlig, utan sjelfwa "Gude rättfärdighet" (2 Cor. 5: 21) — bå mafte wi ide blott wara fran all fond rena infor Gube bgon, utan od herrliga och "tada i Sonom fom alftelig ar". De ba Gud beffart of att warba Sans Cons belate lite, ba tunna wi forfta hwarfore i Striften tan fagas nagot fabant fom att wi rentaf aro "Bans luft", ja, Bane "ogonftenar". Men ba mafte Gud wisferligen wara for of, på bet innerligafte alfta of och på bet bulbafte förfwara och beftydda of. - Dien act! fabant ftar ju endaft i Guds ord. Uti wara morta och otrogna hjertan är bet annorlunda. Rär wi fluta betraktelsen af sabana herrliga Guds ord, da se wi pa of sielswa, om wi kunna tadas Gud i of sielswa, likasom om Gud habe fagt att Ban alftar of på bet wilforet, att wi aro rena, fromma och goba uti of ffelfwa; ba litwal hela Striften ar full med wittnesborber berom, att wi aro rentaf "falba unber huben", att "intet tott kan infor lagen wara rättfärdigt", och att herren Gud endaft for war funde full utgaf fin Son, for att rättfärdiggöra of. Bar fordras faledes åter ben gafwan som beter tro — tro hwad Gud gjort och fagt, och halla bet for nagot ftorre, an allt hwad wi fe och kanna bos of fjelfma. Blott fa fola wi forwisfas derom att "Gud ar for of", och da fola

wi finna, att San rentaf med en oanbelig farlet och trobet alftar

och omhulbar of, juft fabana wi aro.

Dien "ar Gud for of", fager Apostelen, "ho tan bå wara emot of?" Bar ma wi nu betanta bivilfa de aro, fom funde wara emot of, och hwilten San ar, fom ar for of. Emot of upptrater wieferligen en fruftaneward bar, neml. ide blott fott och blot, utan "furftar ochwaldiga, werldens herrar. de onda andar under himmelen": fedan werlben i alla beg gestalter och wart eget inneboende forberf; berpa fammetete antlagelfer och lagene botelfer; widare bittra motgangar, forger och libanden, och andtligen boden. Buru funna wi fjelf. wa nagot forma emot alla besja fiender? - Dien emot alla desja ftäller nu Apostelen blott en enda, fom ar for of - "Gud ar for of", fager ban. Endaft Gud ar fitt foles beftarm - endaft Detta todes for bedningen i wart bjerta wara nog litet "endaft Gud!" fager ban. Swad ar Gud? Jag fer Bonom Ban ar få fordold. Dien finge wi wara ogon oppnade att fe, få fulle wi wieferligen twartom faga: Bar fag blott Bud på min fida, da will jag ingenting mer weta; ar Gud for of, bo tan wara emot of? Den ftore och allemaftige, himmelene och jordens Stapare och herre, fom "omfattar jorden med tre fingers matt och mager bergen och högarne med en wigt" — ar San för of, bo tan wara emot of? Ingenting borde wal wara ch mera wift och afgjordt an betta, att burn manga och fwara an wara fiender, och huru omtelig war egen fwaghet ma wara, lifwal, ba Gud ar for of, ingenting fan wara emot of eller gora of nagon wertlig faba. Tant, ba San ar for of, hwilten flog bela Egopti land, blott for att forlosfa fitt fortrydta folt, Ban, bwilfen bes fallde Roda hafwet att gora mag for det folfet, och tlippan att gifiva dem watten; San, bwilken war med Daniel i lejonkulan och bjob be hungriga binren att ide rora benne; San, jom war med de tre mannen i ben brinnande ugnen och biod lagorna att ide faba besfa: ar San for of och med of, ho tan wara emot of? Då angelen fabe till Gibcon: "Berren ar med big", bå habe han nog; ba Berren Gud fabe till Berael, och till Dlofce, och till Jofua: "Frutta intet, jag ar med big"; bå habe be nog. Rar en Christen fer fig omgifiven af manga fiender och froarigheter, ar han ofta bojd att faga fafom Glifas tjenare: "Act we, hwad wilje wi nu gora?" Dien ba borde ban fran benna war tert taga famma fwar fom Profeten nu gaf: "Frufta dig intet; th be aro flere fom med of aro, an be fom med dem aro". Bers ren fade till Paulus: "Din fraft ar maktig i be fwaga". Det ar om benna Berrens regering Profeten fager: "Dd bet fall fte, att ben ber fwag ar på ben tiben, ban fall wara fajom David; och Davide hue fall wara fajom Gude hue, fajom Berrene Mis gel for bem" (Bach. 12: 8). Buru manga och fmara wara pitre och inre fiender an tunna mara, huru ptterligt fivaga wi fjelfive an ma tanna of, huru mortt bet an ma fe ut att wi ftola tomma lyckligt igenom till Guds rolighet, bora wi dock, med blicken på

D

1

e e ti

K

n

Q

D

Bu ba Q fi

fi

9

Sub, Sans farlet, trofafthet och matt, annu troftefullt faga med Jofua och Caleb: "Safwer herren wilfa till of, få forer ban of wal uti det landet och gifwer of bet". - Gabant mafte wi tillförse of af alla Guts fullkomligheter; men det är i synnerhet på Guds karlet och på Christi fullkomliga försoning, Apostelen det följande grundar mar tröst. Han wisar of först på Guds fora farlet och jager:

Swillen od ide hafwer fonat fin egen Gon, utan gifwit Sonom ut for of alla; hurn ftulle San ide od gifma

of allting med Sonom?

Bar ftaller nu Apostelen for mara bgon bet allrabogfta bewifet af ben Gudomliga farleten, for att annu widare, utom med allt bet foregaende, öfwertiga of berom, att Gud ar for of och fall gifwa of allt, hwad till war fralening behöfwes. Rulle un wisserligen hwarje hjerta blifwa brinnande af frojd och farlet, om wi blott kunde få andliga ogon och finnen att fe och betanta broad bar fages; to bar anfores ett fabant bewis af Guds ofbrlikneliga karlek och barmbertighet, att det öfwergår alla natur= liga tankar. Och detta allrahögsta kärleksbewis bestär deruti, fager Apostelen, att Gud hafwer for mar ffull ide ftonat fin egen Son, utan gifwit Sonom ut for of alla. Detta ar nu Striftens fora hunvudamne, och det fom wi for lif och gudat= tighet allramest behöstwa, men på famma gång det wi allraminst tunna behålla i mara hjertan, det som af otron, fornuftet, tantlan, fonden och biefwulen meft forduntlas; berfore wilja wi nagot

narmare efterfinna bwad fom ligger i betta fprat. Först finna wi, att har fall gifwas ett fabant bewis pa Gube hjertliga farlet och bulbbet om of, att bet fall öfwertuga of t. o. med derom, att Gud fall wilja "gifwa of allting' th flutfatfen, fom Apostelen bar gor, ar benna : "Buru ftulle Ban od ide gifwa of allting med honom?" Det mafte ba wara na= gon öfwer alla tankar ftor karlek, hwarom wi har ftola öfwer= thgas, da wi fola komma till benna flutfats, att herren Gub, bwilken eger allt bwad i werlden ar, fall wilja gifwa "allting" at of, owardiga fondare. Wi hafwa redan fett Apostelen i betta Capitel anföra modet af det Gud gifwit och gifwer of, sasom först en ewig nad och frihet ifran lagen, och sedan den Hel. Anda i hjertat; att San har gjort of till fina barn och arfwingar, och det i en ja fann och hög mening, att wi fola wara den enfodde Sonens "broder" och "medarfwingar", ja, att wi fola warda "Donom life", "på det Ban fall wara ben förftfödde ibland manga brober". Sabana outfägligt herrliga ting hafwa wi redan forut har betraktat. Det ar at fadana fina barn Gud fall wilja "giftva allting"; fasom Apostelen på annat ftalle od fager att reban allting tillhorer bem - ban fager: "Allt ar bet ebert, ware fig Baulus eller Apollos, ware fig Cephas eller werlben, ware fig lifwet eller boben, mare fig bet nu ar eller bet fomma fall: allt ar bet ebert; men 3 aren Chrifti, och Chriftus ar

Gube" (1 Cor. 3: 21-23). När wi nu ftola öfwertigas om nas gonting fabant, ba mafte bar wieferligen gifwas bewis på nagon underbart ftor Gubs farlet. De bewifet, fager Apostelen, ar betta, att Gub "ide fonat fin egen Con, utan gifwit Sonom ut for of alla". Apostelen bar od i 5:te Cap. jagt, att betta ar bet högsta bewifet for Gude farlet, ba han ber fade: "Derfore beprifar Gud fin tarlet till of, att Chriftus ar bob for of, nar wi annu woro fondare". Gå fager od Berren Chriftus fielf: "Så alftabe Gud werlben, att Ban utgaf fin enba Gon". Gå fager od Johannes: "Derpå ar Gubs farlet till of uppenbar worben, att Gub hafwer fandt fin enda Son i werlben, att wi ftola lefwa genom Bonom". Den for att nu till någon bel tunna fatta ftorheten af betta Gube farlets bewis, få hafwa wi i betta fprat att betratta, förft fjelfma gafman, fom Gud gifwit of; for bet andra, gifmandet, neml. babe fattet och andamalet for benna gafmas gifwande; och for bet tredje, emottagarena, eller bwilfa och hurudana de aro, at hwilka Gud gifwit benna allraftorfta gafwa.

Smad förft fjelfma gafwan angar, få fager Apostelen, att Gub har gifwit of fin egen Con. Dleb de orden "fin egen", uttroder Apostelen att Christus ar Gubs Con i ben egentliga betydelfen, Gude Son till naturen, for att feilja Sonom fran bem fom aro Gubs foner genom nat och upptagelfe. Det ar od endaft i benna handelfe, neml. att Gud bar gifwit of fin egen Son, i ordets egentliga betydelfe, fom gafwan tan tjena till att bewifa Gude omatliga farlet. Sabe Gud gifwit of en angel eller en högt benabab mennifta, få habe bermed ide warit bewifabt att Ban od will gifwa of "allting". Bar mafte wara en gafwa fom ar ftorre an allting annat, efter Apostelen tommer till den flutfate och wißbet, fom han uttroder med benna fraga:" Buruftulle Ban odidegifiva of allting med honom?" Lofwad mare herren! Bans ord ar wift och Hart: Chriftus ar Guds fanne och ewige Son, fran tidens begynnelfe utlofwad. Gwad fager Profeten Dlicha i Cap. 5: 2, om honom, fom ftulle fodas i Bethlebem och wara en Berre i Berael? Ban fager: Swilkens utgång warit hafwer af begynnelsen och af ewighet. De belige änglarne aro eljeft be högsta mafenden, som Gud ftapat; men Apostelen fragar: "Till hwilten af anglarne hafwer San nagon tib fagt: Gatt big på min hogra hand, tillbef jag lagger bina fiender dig till en fotapall?" Dien få fabe David att "Berren fabe till hans Berre" (Pf. 110: 1). Swillen angel eller bogft benabab mennista har nagonfin fått emottaga Gudomlig tillbedjan? Den Apostelen fager: 'Da Gud införer ben förftfobbe i werlben, fager San: Di alla Gude anglar ftola tillbedja Sonom". - Ga ar ba Christus Gud och i jann betydelfe Gubs Son. Sabant uttroder har Apostelen med orden: "fin egen Son". Sabant uttrocker Johannes med ordet "enfodd" - "Guds enfobbe Gon" (gr.=t. 306. 1: 14; 3: 16; 1 306. 4: 9). Den bivilten men= nifta kan mal på forden fullkomligen tro nagot få ftort? Runde wi riktigt tro betta, att Gud werkligen utgifwit fin egen, ewige

Son för of, jå stulle wi wäl bliswa sasom drömmande af idel salig förundran, glädse och kärlek. Eller kan du tro detta och sikväl ett ögonblick twissa, att Guds hjerta är fullt af förbarmande kärlek och omsorg om allt hwad som heter menniska? Ran du tro att Gud utgaf sin enda Son, att bliswa wår broder och wår Frälsare, ja wårt offerlam, och dock på samma gång twissa på tillräckligheten af Guds nåd och kärlek? Kan du twissa, att Han

ide wille gifwa of allting med Sonen?

Den detta Bude tarlete bewis Rall blifma of annu ftorve, om wi fatta och betänka hwad som ligger i orden: ide stonat, utan utgifwit. Dessa ord säga oß nagot om sättet och anda= malet for Sonens utgiswande. Da Apostelen säger att Gud haf= wer "ide fonat" fin Son, få antydes dermed forft, att det warit ett offer, en patoftande fat for Gude faberliga farlet till Sonen att utgifma Sonom till att liba och bo; Fabren har litafom matb= fort fitt eget bjerta, fin tarlet till ben enfodde, och juft bermed gifwit det bogfta bewis af fitt bjupa forbarmande ofwer menuifan. Ga fabe od herren Gud till Abraham, nar benne ftob i begrepp att offra fin fon: "Du wet jag att bu fruktar Gub och hafwer ide fonat din enda fon for min ffull". Att Gub ide hallit fin egen älftelige Son for dur att utgifwas for of till ett offer, war falcbes, enligt betta Buds eget erfamande till Abraham, bet bogfta prof af farlet, fom ban kunnat bewifa. Den detta i synnerhet derfore, att Ban utgaf fin Son till ett offer, till bet bittrafte lidande och den angestfullafte bod. Gå bar och ntstrocket, "iche fonat", afwen den betydelfen, att det kan afufta buru Gud på fin Son utfort den ftranga rattwisans bardafte ftraff och ide undanhallit nagot deraf for fin Son. Saban betydelse har uttrydet, 'ide ftonat', i 2 Bet. 2: 4. 5, der bet fages att Gud "ide ftonat änglarne fom fondade, utan med mortrets fedfor nedfaftat bem till helwetet" etc. (jemf. od Rom. 11: 21, o. 2 Cor. 13: 2). Gut bar ide fonat fin Son, utan efter lag fullt afstraffat synden på honom, paktadt Sonen med angest och tarar bab, att, om möjligt wore, ben talten fille undga Bonom. Den bå betta ide war möjligt, om menniftan ftulle fralfas, få mafte rättwifans fulla ftraff öhverga Bonom. Bud, fom ide tan forneta fig fjelf (2 Tim. 2: 13) kunde omöjligt bewifa barmbertighet emot fonbare, utan att rattivifans fordringar forft blifwit tillfredeftallda och Bude dom öfwer fonden forft blifwit utford. Derfore bar allt Chrifti libande, intill ben bittra boden på forbannelfene trab, bliswit Donom palagot af Fabren. Ide blott de for of obegrip-liga själsqwalen, under hwilka San på korfet omsider ropade: "Din Gud, min Gud, bivi hafwer bu öfwergifwit mig?" utan od allt bet libande, fom genom menniftor tillfogades Bans fropp, den gromma budflängningen, tornefroningen, Bans hanbers och fötters genomborrande, allt war det honom palagdt af Fabren. Sa fabe herren fielf: "Stall jag ide brida ben talten, fom min gaber mig gifwit hafwer". Gå fabe od Berrus till Judarne: "Efter Ban af Gude betantta rad och forfyn

utgismen war, haswen J tagit Honom genom onda mans bander. korsfäst och bödat". Sadant allt ligger och i textens ord: Gub haswer giswit Honom ut för of alla. Detta är och just det wigtigaste att betänka wid Christi lidande och böd. De otrogne betrakta Christus blott sasom en martvr för sanningen; derföre maste de och "dö uti sina sunder". Dien annat lärer Skristen, som säger att Dan war "utgiswen för os", att Dan "gas sitt lif till återlösning" (Matth. 20 28); att Dan war det offer sör wära synder, som Gud ända ifrån werldens begynnelse hade utslosvat och genom hela Gamla Testamenteis tid med de oräkneliga blodiga offren sörebildat (Ebr. 10: 1—7); att "Perren hade kasta allas wära synder uppå Honom;" att "Dan är sargad sör wära mißgerningars kull och slagen sör wära syndere kull" (Es. 53:); att Dan war "Guds Lamm, som bar werldens synder". Så bära Honom alla Proseterna wittnesbörd. Så sade Han och siels den natten, då Pan gick till sitt lidande: "Mitt blod warder utgjutet sör eder, till syndernas sörlåtelse". Så wittnar en stor evangelisters kara, att "Honom, som af ingen syndere strone sie strån lagens sörbannelse, då Han wardt en sörbannelse sör os ifrån lagens sörbannelse, då Han wardt en sörbannelse sör os istan "Hon as södad och haswer igenlöst os åt Gud med ditt blod". Så ropa och de saliga starorna med hög röst insör dammets thron: "Du är bödad och haswer igenlöst os åt Gud med ditt blod". D. när sådant bliswer leswande och sannt sör wära hjertan, då bliswa wi på en gäng saliga, och haswa nu icke mera ord sör att wärdigt prisa denna Guds kärlet, att Dan sör sör alla.

fi di

fli

ot

E to

DC

4000

ta ffi en

fir at

(3)

ett

fån

ell

m.

bu

6

eg

bå

118 80

då

Ur

E

mi

ma

ba

OB

För of alla. Detta är nu den tredse punkten i mart sprak, som bör förklara of Guds kärlek, i det Han utgaf sin Son sör of. Han gaf Honom ut "för of alla". Denna omständighet medförer twenne högst wigtiga lärdomar om Guds kärlek. Den förra är den som ligger i sjelswa uttrocket, att hwar och en, ingen enda utesluten, är försonad i Christi död, är igenlöst med Hans blod ifrån alla sina synder, ifrån böden och djeswulens wäld, och kan, sår och bör anamma denna nåd och warda salig. Den andra lärdomen är den, att när Christus är utgiswen sör alla, således äswen sör de grufligaste syndare, så sölser deraf, att Guds nåd och kärlek maste wara alldeles oberoende af någon wär wärdighet, och således äswen oberoende af wåra bättre eller sämre stunder — den måste således wara en alldeles oföränder: lig kärlek. Låtom of osta och bjupt betrakta sådant.

Den första lärdomen war den, att hwilken och hurudan du är, ung eller gammal sondare, grof eller fin sondare, omwänd eller command, falft eller trogen, så har du dock del i denna Guds färlet, att han utgaf fin Son. Huru du förhåller dig mot denna nad, om du anammar och fölser den, eller föraktar

od förfummar ben, bet ar en annan fraga, hwaraf bitt enftilda Atnjutande af naben beror; men den ftora gafwan ar dig gif= wen, bin fund ar i Chrifti bob bort betalad, Gud tanter med fbrbarmande farlet på dig; ty Ban utgaf fin enda Son "for of alla". Gå wittnar Striften bimer allt. Berren Chriftus fager: "Så älftade Gud werlden, att Ban utgaf fin enda Son". Så fade Johannes Döparen: "Si Guds Lamm, som borttager werldens fonder". Ga Ap. Paulus: "Gud war i Chrifto och forfonade werlden med fig fielf". Den ordet werlden tan als brig betedna blott be trogna, utan betednar bar bela mennifto= flägtet. Da ide nog bermed, att Striften falunda i allmanna ord säger "werlden"; nej, Ap. Johannes har och färstildt talat barom och förklarat: "Han är försoningen för wara synder, ide allenast för wara, utan och för hela werldens" (1 Joh. 2: 2). Detta ar nu ide blott en bestamb wederlaggning af den willfa= rande meningen, att Chriftus bott endaft for de utforade, utan od ett öfwermattan tröfterift ord for bem, fom gerna wille ega och tro Gute nat, men hafwa fwart for att tro att ben och bo= rer bem till. Ty har fages nu uttryckligt, att Gud utgifwit fin Son "för of alla", att Dan är försoningen för "hela werldens" synder. Hurudan bu än må wara, maste du dock wara innefattad uti den titeln, "hela werlden"; th du är ju dock en mennista. Då är du genast en af dem, för hwilfa Gud utgaf fin egen Son. Och betänt då hwad det gäller, att Gud utgifwit fin Son för dig. Så grufligt kan du omöjligt hafwa syndat, att ide Guds Sons försoning gäller för all din sond. De har Gud utgiswit fin Son för dig, da maste Han wisserligen haftva ett huldt och förbarmande hjerta för bin fjäl och ide wilja bin bod, utan bin fralening.

Men för bet andra ligger hari, fafom reban ar fagdt, ett farftildt wittnesbord om det fria och oforftylbta uti Gude nab, eller att Guds nad och färlet är alldeles oberoende af någon war wärdighet, da Han utgaf fin Son för werlden, för alla. To buru god och from war wäl werlden, da Gud gaf henne fin Son? Wi äro alltid benägne att döma om Guds nad efter war Wi aro alltid benägne att doma om Gude nad efter war egen fortjenft och berfore mistrofta, nar wi fanna myden fond och ondfta hos of; men tant ba pa detta: Huru god mar Abam, bå Gud tom att fortunna honom bet forfta nabeloftet? Suru goda och fromma woro wi alla, då Gud utgaf fin Son för oß? Apostelen anmärkte i 5:te Capitlet, att betta ffedbe på ben tib, bå wi annu woro ide blott fundare, utan od Gubs "owanner", word babe ogudattige och oförsonte. Saban ar Gube farlet. Apostelen fager: "Derfore beprifar Gud fin farlet till of, att Chriftus ar bod for of, ta wi annu word fundaren - ja, nar wi od annu ide habe nagon fom bad for of, och ide heller fielf= wa babo en enda bon till Gud, utan word hans fiender. Saban ar Guts farlet. Ban ar Gud och ide menniffa. Bland of ftulle knappt nagon wilfa for fin karafte wan utgifma en al-

fad fon, till att marteras och bobas; och Bud bar utgifwit fin egen, fare Son for fina owanner, for att fralfa få manga fom af Bans nat late fig öfwerwinnas. Baraf borbe wi bod en gang tomma till ben ratta fpnen på Bud, ja, litafom med ogonen fe, att Bans farlet till mennifforna mafte wara en allbeies fri, af all war fortjenft oberoende tarlet, nar Ban fa hogt alftas be of pa den tid, ba wi word Band fiender och trampade alla Bans bud, att Ban da utgaf fin Son for of. Om jag od m tanner manga och ftora fynder bos mig, tan jag bod ej wara mera an en Gude fiende; men for fabana utgaf Gud fin Son, för att tunna fralfa dem, nar de blott uppwarnade och fotte Bans nat. De ba wi annu word Gude fiender, ba gaf San of en fibrre gafwa an wi nagonfin nu begara; to nu begar jag ide att Ban fall utgifwa fin Son for mig, nej, ide ens en ans gel, utan endaft att Ban gifwer mig bel i ben redan gifna for soningen, gifwer mig fin nadiga förlatelse, och sedan den Sel. Andes nad att tro, alfta och följa Honom. Da jag annu ide war med Chrifti bob forfonab och berjemte war Gude fiende, bå gaf Ban mig af fin egen fria farlet fin Son till en Fralfare; "få mpdet mer", fager Apostelen, "warda wi nu behallna genom Honom for wreden, efter wi are rattfardige gjorde i Band blode. Detta will Apostelen inpragla bos of, få att ban upprepar bet åter och fager: "To efter wi wordo forlitta med Gud, genom Bans Sons bob, ben ftund wi annu woro owanner; mydet mer,

c

o m m G

bo

Let

bu äft

eni

fä

DE

tär

bet

tro

fon

för

fini för

och

ger

wât

Gui

liga

bod

Dar

Gut

få n

nu f

ter

efter wi aro förlitta, blifwa wi nu behållna genom Sans lif". Att den fwarta otron och diefwulens matt ide tillata of att behålla fabant i mara hjertan, wißt kan bet komma of att ledona wid betta jemmerliga lif och längta efter en falig forloß. ning. Gub har wisferligen ftallt for wara ogon bet fturtafte bewis af fin ewiga, fria och oföränderliga färlet, och bock aro wi genaft färdiga att mena, bet Bud fall annu fe på bivad wi fortjena och wara of nådig blott bå, när wi äro fasom wi bora, men eljest wara wred på og. Eller om nagon fragar dig: Tror bu att Gub werkligen alftar big - och alftar big alla ftunder lifa högt? få fall du utan twifwel wara bojd att fwara, om bu will tala fanning, fafom du hafwer det i hjertat: Huru kan jag tro fabant, att Gub alffar mig alla ftunder lifa bogt? Det, jag wet ju med mig, att jag ide alla ftunder är rätt lydig och trogen; jag är ofta tall och hard, få att jag ide ens rätt ångrar min fond, ide ratt allwarligt water och beder: hurn tan jag di tro att Gud alftar mig? Salunda gar hjertat fin mag och bort taftar i ett ögonblid allt brad Gud fran werldens begynnelft wittnat om fitt ewiga friderab, neml. att Ban will gora of ratt färdiga och tada blott uti fin Son. Att bela Striften witmar berom och fager berjemte, att wallt fott hafwer forberfrat fin mag på jorden", att "intet fott tan af lagens gerningar wara rattfardigt"; att "har at ingen atflilnad", att wi "allefammans aro fondare, och warda rättfärdiga ntan förftyllan, af Gude

nab, genom den forlogning fom i Jefu Chrifto fledd arm: allt betta ar bå boritaftabt, blott for wart hjertas tode, tanfla och otro. Detta ar ju nagot for bwiltet wi ftulle af bjertat forftrac= tas och bedja Gud om nåd att befinna: Har Gud ide ftonat fin igen Son, utan gifwit honom ut for of alla, få mafte ju beraf filja, att Ban ide will handla med of efter wara funder, ide will fe efter war fund eller wardighet; to ba ftulle Ban ju iche gif= wit fin Son ut for of. "Om rattfardigheten tommer af lagen, få är Chriftus fafangt bob". "Ar bet af nab, få ar bet ice af gerningar; to ba wore nad ice nad". Dien ar bet nu af nad, blott i den utgifna Sonen, wi aro rattfärdige och tade for Bud; bå mafte wi ju wara bet alla ftunder lita, få lange wi aro i Chrifto Jefu" (v. 1), uti hwilten allena Gud hafwer fitt behag till of. Om Gude farlet och nab werlar och förandras efter wara battre och famre ftunder, ba mafte Bude nad och far= let bero af war egen wärdighet. Ar Gude tarlet ater fri och obervende af war wartighet, ba mafte ben wara alla ftunder lifa, wara en ewig och oföränderlig karlet. Till ett fadant faligt flut mafte wi tomma, om wi tro och befinna hwad bet innebar, att Oud utgaf fin Son for of alla, da wi alla word syndare och Gude owanner.

te

8

i.

å

n

V.

et

n

t,

B

tt

j.

te

vi r= a,

n

er

m

m

t:

je

ar

in

ta

18

Dien att Gud hatar fonden, hemfoter och forfolfer funden bos of, bet ftriber alls iche emot benna Gude oföranderliga far= Det ar twartom blott ett nott bewis af Bans farlet och buldhet emot of, ba ban angriper det fom ar mart forderf och afwen war bogfta plaga. Att San förföljer och bodar wara fi= ender, mara fonder och luftar, "fom ftrida emot fjälen", war egen= farlet, wart högmod, wart jordiffa finne m. m. b. och will gora of alltmera rena och heliga: betta är ju blott bewis af Bans tärlet och huldhet om of. Och bock ar det just detta som mest betymrar och förbryllar of. Rallorna eller anledningarna till de trognas mistroftan om Guds farlet aro manligen twenne. som först och fist uppwäcker wara treifwel, är mart gwarboende forderf, war fund och owardighet, war olydnad och otrobet, tallfinnighet, hardhet m. m. Det andra ater ar Gude besynnerliga fordoljande, da Ban antingen i kanslan undandrager of fin nad och narwaro, eller od tillfander of nagot mydet bittert, franta= ger of nagonting mycket fart, lemnar of i nagon brift eller nod, eller langwarig och plagfam frestelse, och fynes albrig wilja bora wara boner. Da tycka wi of ofta bestämdt fe och kanna att Gud bimergifivit of; ba beffjuter flenden mara biertan med grufliga tankar om Guds wrede. Mot alla fabana frestelfer fulle wi bod sialla betta stora bewis af Guds ewiga karlet, befinna att Dans natur ar allbeles ofdranderlig och derfore faga fa: Bar Bud ide fonat fin egen Son, utan gifwit honom ut for of alla, la mafte Band hiertelag och mening ide wara fabana, fom bet m for mig fynes och kannes, att Ban will handla med mig ef= ter mina fonder och webergalla mig efter mina miggerningar;

nej, da maste i allt hwad jag erfar ännu ligga nagon bjup, för mig obegriplig kärlet; da maste sjelswa fördöljandet och dröjans bet af Hans bönhörelse och hielp hellre utgöra nagon huld tuktan, nagon faderlig aga, af Guds trosasta nit om mitt ewiga wäl — hellre sädant än wrede och förkastelse. To det är ju dock omöjligt att Han, som ide skonat sin egen Son sör oß, skulle nu inzgen nad och kärlet mer haswa i sitt hjerta, utan handla med mig endast efter min förtjenst. — Sälunda skulle detta stora Guds kärleksbewis gälla för oß mer än allt hwad wi se, känna och erfara. Så har Apostelen betraktat det, da Han af detta enda Guds kärleksbewis drager den slutsats, han här tillägger. Han säger:

1000

n

0

m

8

i

63

de

gif

fat

till

to

ew

fru

thu

000

wet och Ha

dia

ide

der

du

fer

af I

tur;

pro

då :

du

gifn

och

fladi

Suru ftulle San ide od gifwa of allting med Sonom? Detta ar ben meft följdriftiga flutfate. Da Gud gifivit of ben allraftorfta gafwan, få will Ban ide forneta of be minbre. Sans egen Son ar wißt ben allraftorfta gafiva fom nagonfin tunde blifwa gifwen; da fall fannerligen ingenting, fom godt och nyttigt ar, undanhallas bem, for hwilfa Bud welat gifwa en faban gafwa. Den fafom redan ar anmartt, fordras nod= wandigt for benna flutfate, att Jefus war Gude Con i egentlig mening; to om San wore bet blott i faban mening fom en benabab mennifta ar bet, ba habe albrig af Bane utgifivande funnat flutas, att Fabren odia will gifwa of "allting" med Bonom. Detta "allting" innefattar nemligen bivad intet oga fett, och intet ora bort; det innefattar allt hwad Gud eger och gifwer i tiden och i ewigheten at bem, fom aro Sans "arfwingar" och den ewige Sonens "medarfwingar". - Dan fall giftva of allting "med Sonom". De orten "med Sonom" gifwa tilltanna, att wi få allting for Chrifti ftull cch i folid af att San blifwer of gifwen; litafom en brud far bel i allt bwad brudgummen eger. Redan bar har Fadren med Gonen giswit of de allrastörsta gastwor: en ewig nad och förlatelse för alla synder, frihet från lagens förbund och all förbannelse, en ewig rättfärdighet för Gud, den Hel. Anda i hiertat, de hel. anglars tjenft och beftydd, bonborelfe och bielp i alla betymmer, andtligen feger biwer boden och arfwelott i den himmelfta berts ligheten. Ddy manne betta war for mydet att wanta? Twarts om, fager Apostelen; "da Gud ide fonat fin egen Son, utan gifwit Bonom ut for of alla; hurn ftulle Ban ide od gifwa of allting med Honom?" Det ordet "hurn" uttroder bet alldes les fatra, ja nödwändiga i denna flutfate, att Gud ba mafte wara finnad att gifwa of allting med Sonom.

Denna herrliga och orubbliga tröstegrund böra wi nu besinna och anwända wid alla möjliga behof af Guds nad och hjelr. Du är t. er. modet nedtrockt af spuder, faller och förgår big ofta och tänker att Gud maste tröttna wid dig och ömvergiswa dig i wrangt sinne, men du söker och beder ännu wid nadastolen om sörlätelse och bielp: huru skulle Han da icke giswa dig den, Han, som icke

fonade fin egen Son, blott for att forftaffa of en ewig nad? hurn ftulle ban ide od gifma big en få beständig förlatelse, att ban albrig tillrätnar big nagon fond, utan later bet mara afgjordt, att Ban under hela tiden fall bara dig, faban bu ar, på fin ewiga nabs armar och endaft förswara big? Buru ftulle Ban ide gifiva big en faban nab, ba Ban ide ftonat fin egen Son, man gifwit Bonom ut for of pa den tid, da wi lago helt ned= fankta i alla funder, word Hans owänner och föraktare? Huru Rulle Ban nu borja att fe på bina funder? - Eller du forftrac= tes och angelas ofwer bin otro och hiertate hardhet, att bu ide tan tro och frojdas öfiver allt detta, öfwer Guds farlet och Sonens utgifivande, och du fuctar: D, om jag blott hade mera tro och lif i min fjäl! Den huru ftulle Gud ide od wilja gifma big bet, nar ban gifwit big fin Son? "Guru modet mer fall war himmelfte Fader nu gifwa den Bel. Anda at dem, fom bedja Bonom?" (Que. 11: 13). - Dien flagar bu ba, att bu ide ens an bedja få flitigt och allwarligt fom du borde, utan är äfwen i bonen tall och försumlig, och du önskade att Gud wille äfwen barnti hielpa dig: hurn ftulle Ban od ide gifma dig denna nad, ban, som ide fonat fin egen Son, utan gifwit honom ut for Ma? - Den om bu berjemte beder om forotad fattigdom i an= den, forotad tandla af bin wanmatt och ufelhet, ftulle Ban ba gifwa dig en tannbar ritedom på andliga gafwor? Rej, da horer ban afwen benna fifta bon och later big alltmer fanna bin sattigdom och stora uselhet, men giswer big doct så mycken nad till tro och till bon och hwad mer du behöswer, att du iche skall tomma på flam, ide behöfiver forgas, utan werkligen ftall få evinnerligt lif. - Migtanter bu omfiber bela bitt tillftand och fruktar att, efter allt hwad du erfarit, hört och wet i andliga ting, du fift hemligt bedragen fall ftanna i bet ewiga forderfwet, och du ropar derfore med David: "Utranfata mig Gub och fa weta mitt bjerta" etc. huru ftulle San och ide bora faban bon och förja derför, att ide du får förblifma i något falft tillstånd, ban, som ide fonat fin egen Son, utan gifwit honom ut for big, pa ben tid, ba du war hans foraktare? Huru ftulle han ide nu höra din bon, da du bekymrad ropar till Honom och be= der blott om nab att blifwa uppriftig och honom trogen? - Eller du kanner och fer framför dig modet fruktanswärda frestelfer och fer ide hurn du ftall tomma lodligt igenom desfa, men du onfar och beder att Gud matte göra nagon hjelp; — eller du lider af lekamliga bekommer, af fattigdom eller fjuktom, eller af onda tungor och mistantar af menniftor, och du wet ingen hjelp på wirden, utan wänder dig till din Fader i himmelen: huru ftulle bå Ban ide höra dig och gifwa dig all ben nåd och hjelp som du behöftver, Ban, som ide haftver ftonat fin egen Son, utan gifwit Honom ut for of alla? Rorteligen: nar mitt hierta af pttre och inre anfäktning kanner fig. fafom i en hwirfwelwind kringkafadt i owissa tankar, och jag wet ide hwar jag sjelf häller till,

eller hwad Sud tanter om mig; nar jag i famwetet forbomes for fund och otrobet och tanfte famtibigt antaftas af fabana, fom och anklagade Christus (Joh. 6: 18; Luc. 7: 34), ja, kanfte blife wer "frammande for mina brober och ofand for min mobers barn" (Bf. 69: 9): hwilten outfäglig troft och hwila, om jag ba tanfe upp till Donom, fom for war ftull ide fonabe fin egen Con, och ifrån werlbens begonnelse for Dans full bonbort och bjelpt alla bem, som Donom atallat! Ja, flutligen, nar min ftund ar tommen, att od jag fall bo, och tanfte ewighetens morter om gifwer mig, min fjal oroas taufte af ftractiulla tantar på bet förflutna och tilltommande; hwilten troft om ba nagon tan ropa i mitt bra: San, fom ide ftonat fin egen Son utan gifwit Sonom ut for of alla, burn ftulle ide Ban nu bielpa big? Burn ftulle San nu tillratna big fonderna? "Det ar ett faft orb, och i alla matto wal wardt att man det anammar. att Chris ftus Jefus ar tommen i werlden till att fralfa fyndare, afwen ben fornamligafte". Buru ftulle ba Gub ide gifwa of allting meb Bonom? Buru fulle Ban ide afwen i boben wara of en lita trofaft wan och hickpare, fom Ban warit det i lifwet? Stall Ban ide ba, nar mar promingetib flutae, uppenbara bela rite. bomen af fin nad och i högsta mening da gifwa of allting med Sonen? - Gud, forota of tron, forota of tron på bin emiga och oföranderliga farlet! Amen.

31

tô

90

at

no

du wi at

åte hai wu

ma

jag

gan

had han

hän war

mer

wa

tfrå

bet,

ban

fer.

liga

man få o

Nytt och gammalt från Rådens rite.

Stabod.

Att allt andligt lif, ljus och fraft, aro Guds wert, Guds gafwor — lika wißt som allt lekamligt lif, då det minsta gras eller frpp ide kan af all werldens konst frambringas, utan tillhörer ensamt Gud att skapa — detta tyda wi oß neg tro. Men kunde jag rätt tro detta (att allt andligt lif, ljus och frast aro Guds werk) sk skulle jag aldrig mer i fruktlös sjels=ansträngning sörsmäkta och aldrig mißtrösta, utan blott bruka medlen och se upp till Gud i bön och akallan. Owarse händelse som bidrager att öppna wara ögon sör nämnda sanning, är derföre af wärde. Men knappt kan någon händelse göra detta krastigare, än när wi se någon af dessa arma wanlottade war relser, som wi wanligen beteckna med namnen säne eller idiot, och hwilka sakna de själssförmögenheter som erfordras sör detta lekamliga liswet, bliswa genom den Gudomliga nåden sörwandlade till nya, i andliga ting upplysta och werksamma mennistor. En sådan händelse läse wi nu uti ett af de sednare numren af "Rew-York Observer" som berättar sålunda:

Manga af inmanarne i byn Marion uti Bonne County paminus

flena, att han, oaktadt förälbrarnes alla bemödanden, omöjligt tunde lära sig de allraförsta grunderna af menskligt wetande. Så tunde han t. ex. aldrig åtskissa bokstäswerna eller siffrorna, ide lära rätna ens så längt som till 4. Dekutom war han så häftig och ondsint, att hans anhörare woro i ständig fruktan för honom, att han stulle förgå sig. Det enda arbete, han kunde lära, war att hugga wed, men äswen derwid war han mydet trög och sökte komma undan arbetet genom allehanda dumma ursäkter. Och då han bärjemte hade ett obehagligt yttre, war han ett allmänt söremål på en gång för gåderi, fruktan och assty.

Runde nu denna eländiga warelse nagonfin blifwa emottaglig for ett högre inflytande? De flesta, som tande honom, trodde det ide och "gingo framom honom". Men San, som förbarmar fig öfwer alla fina wert, sag afwen till denna omtodnade sial och uppfplide honom

med fitt underbara ljus.

En afton, wid en af de bonefammantomfter fom bollos i bon, öfwerraftades förfamlingen af att fe Itabod intrada och med ipnbar torelfe abora hwad fom talades. Efter andafteftundens flut fatt ban annu qwar på fin plate, och ba lararen gid ned till bonom och fragabe hwad fom bewett honom att befota gudstjenften, omtalade han, att han lange tantt tomma, men att juft i dag nagonting hwiffat bonom i brat att ban nu mafte ga. Do fa habe ban begifwit fig pa wag; men "Diefwulen babe tommit emot honom och fagt, att ban war bum och bara ftulle blifma utffrattad". 3 borjan habe ban fott borts wifa benna roft, men flutligen manbe ban bod bemat. Da ban nu for att tomma till fina föraldrare boning gid genom en fog, borde ban ater ben röften fom manade honom att gå och bora Guds ord. San hade da ftallt fig batom ett trad och forfott bedia, hwarmid "diefwulen alltjemt fade till mig, att bet mar bara bumbeter, och att man fulle fratta at mig". "Den benna gang", tillade ban, "brydde jag mig ide om honom, utan gid - och har ar jag nu".

Ifrån denna dag blef Itabod en helt annan mennista, och hans gamla namn*) passade ide mer för honom; in herrens herrlighet hade nu kommit till honom. Han slöt sig till församlingen, och sastän han ide heller nu om lekamliga ting kunde tala redigt och samman-bängande, bleswo dock hans begrepp och hans tal rediga så snart det war fråga om Christus, om war synd och Guds nåd. Omsider alltmer rotad i Honom, som är den ewiga sanningen, hade han alltid swar tillreds åt bespottare och kunde ide af alla dessas intast rubbas isrån sin öswertygelse. Selt och hållet owetande i denna werldens wisbet, war han dock "wis till salighet". Hans samwete war waket; dan såg sin synd och uselhet och stod i strid emot sina onda begäreleser. Så hände t. ex. att man en dag saknade honom på den wansliga vlatsen i kyrkan; hans wänner bleswo oroliga. Men snart såg man honom åter der och nu med den bekännelsen, att då han warit så ogudaktig att giswa wika för wreden, hade han känt sig owärdi

^{*)} Se 1 Sam. 4: 21.